

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY WE WŁOSZCZOWIE**



**INFORMACJA O STANIE
SANITARNYM
POWIATU WŁOSZCZOWSKIEGO
W 2008R**

Włoszczowa luty 2009

Państwowa Inspekcja Sanitarna realizuje swoje zadania zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2006r Nr 122. poz.851) i jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska,
- higieny pracy w zakładach pracy,
- higieny procesów nauczania i wychowania,
- higieny wypoczynku i rekreacji,
- zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku,
- higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne

Głównym celem działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Włoszczowie w 2008r było prowadzenie wszechstronnych działań w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska Dla ukształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych mających na celu poprawę zdrowia ludności organizowano, koordynowano i nadzorowano działalność oświatowo – zdrowotną.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włoszczowie w 2008r przeprowadził 1273 kontroli , wydał 201 decyzji, nałożył 11 mandatów karnych na kwotę 1350zł, oraz w celu przymuszenia do wykonania obowiązków wystosował 8 postanowień o nałożeniu grzywny na kwotę 4.000 zł

W pracy Oddziału Laboratoryjnego PSSE we Włoszczowie w 2008 roku rozszerzono zakres akredytacji Nr AB 671 Polskiego Centrum Akredytacji. Obecny zakres w poszczególnych Pracowniach Oddziału Laboratoryjnego przedstawia się następująco:

Pracownia Badań i Pomiarów Środowiska Pracy

Powietrze na stanowiskach pracy:

- zawartość pyłu całkowitego wg PN-91/Z-04030.05;
- zawartość pyłu respirabilnego wg PN-91/Z-04030.06;

- zawartość tlenu węgla wg PB/PBiPSP/01, wyd. 1 z 29.06.2007;

Pył:

- zawartość wolnej krystalicznej krzemionki wg PN-91/Z-04018/04;

Środowisko pracy – hałas:

- równoważny poziom ciśnienia akustycznego skorygowanego charakterystyką częstotliwościową A;
- maksymalny poziom ciśnienia akustycznego skorygowanego charakterystyką częstotliwościową A;
- szczytowy poziom ciśnienia akustycznego skorygowanego charakterystyką częstotliwościową C;
- poziom ciśnienia akustycznego w pasmach oktawowych;
- poziom ekspozycji na hałas odniesiony do 8-godzinnego dnia pracy;
- poziom ekspozycji na hałas odniesiony do tygodnia pracy wg PN-N-01307:1994 i PN-ISO 9612:2004;
- skuteczność ochron słuchu wg PN-EN 458:1999;

Środowisko pracy – oświetlenie:

- oświetlenie miejsc pracy światłem elektrycznym;
- równomierność oświetlenia wg PN-EN 12464-1:2004 i PN-83/E-04040.03

Pracownia Mikrobiologii, Parazytologii i Pożywek

- obecność pałeczek Salmonella i Shigella wg PB/PMPiP/01 wyd. 2 z dnia 06.09.2007r.

Pracownia Badań Higieny Środowiska

Woda do spożycia:

- zawartość azotanów wg PB/PBHŚ/02 wyd. 1 z dnia 14.09.2004r.;
- zawartość azotynów wg PB/PBHŚ/03 wyd. 1 z dnia 14.09.2004r.;
- zawartość amoniaku wg PB/PBHŚ/04 wyd. 1 z dnia 14.09.2004r.;
- zawartość żelaza ogólnego wg PB/PBHŚ/05 wyd. 1 z dnia 14.09.2004r.;
- odczyn pH wg PN-C-04540-01:1990;
- mętność wg PN-EN ISO 7027:2003;
- barwa wg PN-EN ISO 7887:2002 rozdz. 4;
- przewodność elektryczna właściwa (w 25⁰C) wg PN-EN 27888:1999;
- zawartość manganu wg PB/PBHŚ/08 wyd. 1 z dnia 14.12.2007r.;
- ogólna liczba kolonii w 37⁰C po 24h wg PN-EN ISO 6222:2004;

Informacja o stanie sanitarnym powiatu włoszczowskiego w 2008r

- liczba bakterii grupy coli wg PB/PBHŚ/01 wyd. 2 z dnia 18.10.2007r.;
- liczba bakterii Escherichia coli wg PB/PBHŚ/01 wyd. 2 z dnia 18.10.2007r.;
- liczba Enterokoków kałowych wg PN-EN ISO 7899-2:2004;
- ogólna liczba bakterii w 22⁰C po 72h wg PN-EN ISO 6222:2004;
- ogólna liczba bakterii w 36⁰C po 48h wg PN-EN ISO 6222:2004.

W dniu 12.01.2009r. odbył się audit Polskiego Centrum Akredytacji nadzorujący pracę laboratorium. Nie stwierdzono żadnej niezgodności.

Oddział Laboratoryjny obejmuje zakresem swej działalności powiat włoszczowski oraz powiaty ościenne, (powiat jędrzejowski, konecki, częstochowski, radomszczański - w strukturach Inspekcji Sanitarnej brak jest laboratoriów). W ramach działalności nadzorczej w Oddziale Laboratoryjnym PSSE we Włoszczowie badane są próbki z powiatu jędrzejowskiego.

W 2008 roku Pracownia Badań Higieny Środowiska wykonywała badania fizykochemiczne i bakteriologiczne wody przeznaczonej do spożycia, wód powierzchniowych wykorzystywanych jako kąpieliska, wód w basenach kąpielowych.

Pracownia Badań i Pomiarów Środowiska Pracy wykonywała badania stężeń pyłów, oznaczenia wolnej krystalicznej krzemionki w pyłe przemysłowym, pomiary stężenia tlenu węgla, natężenia hałasu oraz natężenia oświetlenia sztucznego na stanowiskach pracy.

Pracownia Mikrobiologii, Parazytologii i Pożywek prowadziła badania drobnoustrojów schorzeń jelitowych – badania w kierunku Salmonella, Shigella, Shigella. Coli, badania parazytologiczne, mikologiczne. Pracownia wykonywała również badania skuteczności procesów sterylizacji.

I. OCENA ZAGROŻENIA EPIDEMIOLOGICZNEGO

1. Działania w sytuacjach kryzysowych

W 2008 r. na terenie powiatu włoszczowskiego nie zarejestrowano przypadków szczególnie niebezpiecznych chorób zakaźnych, jak również nie wystąpiły zdarzenia katastroficzne.

2. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych w powiecie włoszczowskim należy ocenić jako dobrą

2.1. Jednostki chorobowe, dla których odnotowano wysoką zapadalność w powiecie włoszczowskim w 2008 roku

Glistnica

W 2008 r. w powiecie włoszczowskim obserwowano dalszy wzrost zachorowań na glistnicę, zarejestrowano 129 przypadków. Zapadalność w 2008 r. wynosiła 267,57/100 tys. i była wyższa od zapadalności w 2007 r. (242,68/100 tys.) oraz wyższa od zapadalności w 2008 r. w województwie świętokrzyskim, która wynosiła 51,82/100 tys. mieszkańców.

Owsica

W 2008 r. w powiecie włoszczowskim sytuacja epidemiologiczna owsicy nie uległa znacznej zmianie. Współczynnik zapadalności nadal był wysoki i wyniósł 248,90/100 tys. (w 2007 r. – 234,38/100 tys. mieszkańców), w porównaniu do zapadalności w województwie świętokrzyskim w 2008 r., która wynosiła 83,18/100 tys. mieszkańców

Grzybice skóry (dermatofitozy)

W 2008 r. w powiecie włoszczowskim zarejestrowano 34 przypadki grzybicy skóry. Zapadalność wynosiła 70,52/100 tys. mieszkańców i była znacznie wyższa od zapadalności w 2007 r. (47,71/100 tys.) i od zapadalności w województwie świętokrzyskim w 2008 r. (41,08/100 tys.).

W 2008 r. prowadzono dalszą analizę zachorowań na glistnicę, owsicę, grzybicę skóry oraz świerzby, prowadząc jednocześnie działania w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej.

Świerzb

W 2008 odnotowano dalszą poprawę sytuacji epidemiologicznej w zakresie zapadalności na świerzb. Współczynnik zapadalności w powiecie włoszczowskim wyniósł 18,67/100 tys. mieszkańców, w porównaniu w 2007 r. – 33,19/100 tys. mieszkańców i był niższy niż w województwie świętokrzyskim w 2008 roku (45,16/100 tys.). i w Polsce (29,01/100 tys.).

2.2. Choroby wieku dziecięcego

Nagminne zapalenie przyusznic (świnka)

W 2008 r. w powiecie włoszczowskim zarejestrowano 6 zachorowań na świnkę, (w 2007 r. – 3 przypadki). Zapadalność w 2008 r. utrzymywała się na niskim poziomie i wynosiła 12,47/100 tys. mieszkańców, porównywalnie jak w województwie świętokrzyskim (12,37/100 tys.) i w Polsce (8,59/100 tys.).

Ocenia się, że dobra sytuacja epidemiologiczna świnki może być związana z wykonawstwem szczepień ochronnych dawką przypominającą, zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych, utrzymującym się na wysokim poziomie w powiecie włoszczowskim.

Ospa wietrzna

W 2008 r. w powiecie włoszczowskim zarejestrowano 260 zachorowań. Zapadalność w 2008 r. (539,28/100 tys.) była niższa od zapadalności w 2007 roku (1018,42/100 tys.), przy zapadalności w województwie świętokrzyskim równej 495,71/100 tys. i w Polsce 339,88/100 tys. mieszkańców.

Zachorowania na ospę w powiecie włoszczowskim wykazują tendencję spadkową podobnie, jak w województwie świętokrzyskim i w Polsce.

Różyczka

W 2008 r. w powiecie włoszczowskim odnotowano 72 zachorowania (w 2007 r. – 23 przypadki). Współczynnik zapadalności w 2008 r. w powiecie włoszczowskim wyniósł 149,34/100 tys. i był wyższy niż w 2007 r. (47,71/100 tys.), przy czym zapadalność w 2008 r. w województwie świętokrzyskim wynosiła 57,23/100 tys., a w Polsce 34,48/100 tys.

Zapadalność na różyczkę w 2008 r. w powiecie włoszczowskim wykazuje tendencję wzrostową. Zachorowania głównie dotyczyły osób, które nie były szczepione przeciwko różyczce, przy czym ok. 90 % zachorowań stanowili chłopcy.

Różyczka jest jedną z chorób, dla której obserwuje się cykliczny, powtarzający się co kilka lat wzrost zachorowań, co może być przyczyną wzrostu zachorowań na różyczkę w powiecie włoszczowskim w 2008 r.

Krztusiec

W 2008 r. w powiecie włoszczowskim nie odnotowano zachorowań na krztusiec.

Zapadalność w 2007 r. w powiecie włoszczowskim wynosiła 12,45/100 tys., natomiast w 2008 r. w województwie świętokrzyskim 1,4/100 tys. i w Polsce 5,20/100 tys.

Poprawa sytuacji epidemiologicznej krztuśca prawdopodobnie jest związana z dobrym wykonawstwem szczepień przeciw krztuścowi dawką przypominającą w 6 roku życia zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych.

Płonica (szkarlatyna)

W 2008 r. w powiecie włoszczowskim zarejestrowano spadek liczby zachorowań. Zapadalność w 2008 r. w powiecie włoszczowskim (29,04/100 tys. mieszkańców) była niższa od zapadalności w 2007 r. (70,52/100 tys. mieszkańców) i utrzymywała się na porównywalnym poziomie jak w 2008 r. w województwie świętokrzyskim (25,95/100 tys.) i w Polsce (29,31/100 tys.).

Biegunki u dzieci do 2 lat (w tym bakteryjne, wirusowe i o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu A04, A05, A08, A09)

W 2008 r. w powiecie włoszczowskim zarejestrowano 32 zachorowania. Zapadalność w 2008 r. w powiecie włoszczowskim (3504,93/100 tys. dzieci do 2 roku życia) była nieznacznie niższa od zapadalności w 2007 r. (3653,69/100 tys. dzieci do 2 lat), przy czym zapadalność w 2008 r. w województwie świętokrzyskim wynosiła 6666,96/100 tys., a w Polsce 3846,40/100 tys. dzieci do 2 roku życia.

Główną przyczynę zachorowań na biegunki u dzieci do 2 lat stanowiły rotawirusy (75 % przypadków potwierdzonych laboratoryjnie).

2.3. Wirusowe zapalenia wątroby

Wirusowe zapalenia wątroby typu B

W 2008 r. w powiecie włoszczowskim zarejestrowano 2 przypadki przewlekłych zachorowań na wzv typu B, nie odnotowano natomiast przypadków ostrych.

Współczynnik zapadalności (przypadki ostre i przewlekłe) w 2008 r. w powiecie włoszczowskim wyniósł 4,15/100 tys., w województwie świętokrzyskim – 5,57/100 tys., w Polsce – 3,51/100 tys. mieszkańców.

Wirusowe zapalenia wątroby typu C

Sytuacja epidemiologiczna zachorowań na wzv typu C uległa poprawie. W 2008 r. w powiecie włoszczowskim nie zarejestrowano zachorowań ostrych i przewlekłych.

Współczynnik zapadalności w 2007 r. w powiecie włoszczowskim wyniósł 10,37/100 tys., natomiast w 2008 r. w województwie świętokrzyskim – 12,47/100 tys., w Polsce – 6,18/100 tys. mieszkańców.

2.4. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie innych, wybranych chorób zakaźnych

Salmonelozy – zatrucia pokarmowe

W 2008 r. w powiecie włoszczowskim odnotowano 10 zachorowań na salmonelozy. Zapadalność w 2008 r. (20,74/100 tys.) była niższa niż w 2007 r. (41,48/100 tys), oraz niższa niż w województwie świętokrzyskim w 2008 r. (26,50/100 tys.) i w Polsce (24,85/100 tys.).

Zbiorowe zatrucia pokarmowe

W 2008 r. w powiecie włoszczowskim zarejestrowano 1 ognisko zbiorowego zatrucia pokarmowego, które dotyczyło 5 osób w środowisku domowym. Czynnikiem etiologicznym była *salmonella enteritidis*. W analogicznym okresie 2007 r. odnotowano 2 ogniska.

Inne zatrucia (w tym lekami, alkoholem, pestycydami, innymi substancjami)

W 2008 r. w powiecie włoszczowskim zarejestrowano wzrost zatruc związkami chemicznymi, zapadalność wynosiła 22,82/100 tys. mieszkańców i była wyższa od zapadalności w 2007 roku (12,45/100 tys. mieszkańców).

Zachorowania i zapadalność na wybrane choroby zakaźne i zatrucia w powiecie włoszczowskim w latach 2008 i 2007

| <i>Jednostka chorobowa</i> | <i>Liczba zachorowań</i> | | <i>Zapadalność na 100 tys. mieszkańców</i> | |
|--|--------------------------|-------------|--|-------------|
| | <i>2008</i> | <i>2007</i> | <i>2008</i> | <i>2007</i> |
| Salmonelozy – zatrucia pokarmowe | 10 | 20 | 20.74 | 10.31 |
| Inne bakteryjne zakażenia jelitowe – ogółem(A04) | - | 2 | - | 4.15 |
| Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe – ogółem (A05) | - | - | - | - |
| Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe – ogółem(A08) | 67 | 29 | 138.97 | 60.15 |
| Biegunki u dzieci do lat 2 (A04;A05;A08;A09) | 32 | 46 | 3504.93 | 3653.69 |
| Krztusiec | - | 6 | - | 12.45 |
| Płonica | 14 | 34 | 29.04 | 70.52 |
| Posocznica (określona i nie określona) | - | 6 | - | 12.45 |

Informacja o stanie sanitarnym powiatu włoszczowskiego w 2008r

| | | | | | |
|--|--|-----|-----|--------|---------|
| Zapalenie opon mózgowych | bakteryjne, określone i nieokreślone | 3 | 3 | 6.22 | 6.22 |
| | wirusowe inne określone i nieokreślone | 1 | 1 | 2.07 | 2.07 |
| | inne i nieokreślone | - | - | - | - |
| Zapalenie mózgu | bakteryjne, określone i nieokreślone | - | - | - | - |
| | wirusowe, nie określone | - | 1 | - | 2.07 |
| | inne i nieokreślone | - | - | - | - |
| Borelioza z Lyme | | 2 | 6 | 4.15 | 12.15 |
| Pokąsania przez zwierzęta...po których szczep. p/wścieklicznie | | - | 1 | - | 2.07 |
| Ospa wietrzna | | 260 | 491 | 539.28 | 1018.42 |
| Różyczka | | 72 | 23 | 149.34 | 47.71 |
| Wirusowe zapalenie | typu B (ostre i przewlekłe) | 2 | - | 4.15 | - |
| | typu C (ostre i przewlekłe) | - | 5 | - | 10.37 |
| Świnka | | 6 | 3 | 12.47 | 6.22 |
| Mononukleozą zakaźną | | 7 | 9 | 14.52 | 18.67 |
| Grzybice skóry | | 34 | 23 | 70.52 | 47.71 |
| Świerzb | | 9 | 16 | 18.67 | 33.19 |
| Grypa (zachorowania i podejrzenia) | | 233 | 208 | 483.28 | 431.43 |
| Owsica | | 120 | 113 | 248.90 | 234.38 |
| Glistnica | | 129 | 117 | 267.57 | 242.68 |
| Inne zatrucia – ogółem | | 11 | 6 | 22.82 | 12.45 |

- Zaciemnione pola to pozycje, w których zapadalność w powiecie włoszczowskim była wyższa od zapadalności w województwie świętokrzyskim w 2008 roku
- Pogrubiona czcionka oznacza pozycje, dla których zapadalność w powiecie włoszczowskim w 2008 roku była wyższa w porównaniu do 2007 roku.

2.5.Realizacja programu szczepień ochronnych

W powiecie włoszczowskim w 2008 roku szczepieniom w ramach obowiązującego Programu Szczepień Ochronnych podlegało 11 004 dzieci i młodzieży do lat 19.

Szczepienia wykonywane były w 15 punktach szczepień, zgodnie z deklaracją wyboru lekarza podstawowej opieki zdrowotnej. Szczepienia wykonują pielęgniarki przeszkolone w zakresie immunoprofilaktyki. Punkty szczepień zapewniają prawidłowe warunki chłodnicze do przechowywania szczepionek, zaopatrzone w procedury postępowania w sytuacji awarii urządzeń chłodniczych i dostawy prądu elektrycznego.

Wykonawstwo szczepień w powiecie włoszczowskim w 2008 roku należy ocenić jako bardzo dobre i jest na wyższym poziomie w porównaniu do roku ubiegłego.

Wykonawstwo szczepień w rocznikach podlegających szczepieniom w 2008 roku zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych

| <i>Szczepienie</i> | <i>Rocznik obowiązu- jący w 2008 roku</i> | <i>Rodzaj szczepienia</i> | <i>Wykonawstwo w powiecie w 2008r.</i> | <i>Wykonawstwo w powiecie w 2007 r.</i> |
|--------------------------------------|---|---------------------------------------|--|---|
| BCG | 2008 | Szczepienie noworodkowe | 99.78 % | 99.78 % |
| Szczepienie p/wzw B | 2008 | Szczepienie uzupełniające | 51.18 % | 46.83 % |
| | 2007 | Szczepienie uzupełniające | 100 % | 99.78 % |
| DTP (błonica+tężec+krztusiec) | 2008 | Szczepienie pierwotne | 68.17 % | 64.99 % |
| | 2007 | Szczepienie pierwotne + uzupełniające | 100 % | 100 % |
| Odra+świnka+różyczka | 2007 | Szczepienie podstawowe | 95.02 % | 93.42 % |
| | 2006 | Szczepienie podstawowe | 100 % | 99.78 % |
| Polio | 2008 | Szczepienie pierwotne | 68.17 % | 64.99 % |
| | 2007 | Szczepienie pierwotne + uzupełniające | 100% | 100 % |
| DTaP + Polio | 2003 | Szczepienie I przypominające | 98.69 % | 97.84% |
| Odra+świnka+różyczka | 1999 | Szczepienie przypominające | 99.57 % | 97.41 % |
| | 1998 | Szczepienie przypominające | 100 % | 99.63 % |
| Td (błonica+tężec) (14 rok życia) | 1995 | Szczepienie II przypominające | 99.66% | 99.24 % |
| Td (błonica+tężec) (19 rok życia) | 1990 | Szczepienie III przypominające | 99.33 % | 95.96 % |
| Td (błonica+tężec) (19 rok życia) | 1989 | Szczepienie III przypominające | 99.70 % | 99.67 % |

3. Ocena zakładów opieki zdrowotnej.

3.1. Szpital.

W 2008r. w Szpitalu Powiatowym we Włoszczowie przeprowadzono kontrole z zakresu stanu sanitarnego oddziałów szpitalnych, bloku żywienia, pralni, zaplecza szpitalnego, szczepień ochronnych, dezynfekcji, dezynsekcji, deratyzacji, zgłaszalności chorób zakaźnych, skuteczności sterylizacji.

Wydano:

- 3 decyzje administracyjne
- 1 postanowienie
- 1 pismo interwencyjne
- 2 upomnienia.

Szpital nie jest w pełni dostosowany do wymogów Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 10 listopada 2006r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 213 poz.1568 z późniejszymi zmianami) - posiada pozytywnie zaopiniowany program dostosowawczy. W minionym roku przeprowadzono kapitalny remont oddziału ortopedycznego, odnowiono pomieszczenia prosektorium.

3.1.1. Dezynfekcja i sterylizacja.

Uchybienia (techniczne) stwierdzone podczas kontroli wynikają z niedostosowania placówki do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej.

Sterylizacja narzędzi i materiałów opatrunkowych odbywa się w centralnej sterylizatorni. Szpital wyposażony był w 4 autoklawy, 3 wyjaławiacze na suche gorące powietrze (apteka szpitalna), 1 aparat na tlenek etylenu. W w/w urządzeniach sterylizujących przeprowadzono 27 zewnętrznych i 109 wewnętrznych kontroli skuteczności sterylizacji. Badań zakwestionowanych nie było. W zakresie sterylizacji tlenkiem etylenu szpital korzysta również z usług Centralnej Sterylizatorni ŚCO w Kielcach.

Przeprowadzenie właściwych procesów dezynfekcji pościeli, materacy, kocy zapewnia pralnia świadcząca usługi dla ZOZ we Włoszczowie.

3.1.2. Dezynsekcja i deratyzacja.

W 2008r. przeprowadzono 3 zabiegi dezynsekcji, poprzedzone monitoringiem. Nieprawidłowości w tym zakresie nie odnotowano.

3.1.3. Utrzymanie czystości pomieszczeń i porządku w otoczeniu szpitala.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w utrzymaniu higieny i porządku pomieszczeń i otoczenia szpitala.

3.1.4. Gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów.

W nadzorowanym szpitalu segregacja odpadów odbywała się w miejscu ich powstawania, tj. na oddziałach szpitalnych.

Odpady medyczne gromadzone były w magazynie odpadów skąd odbierane były przez Zakład Termicznej Utylizacji Odpadów ECO-ABC z Bełchatowa (odpady pochodzące z Laboratorium Analiz Lekarskich "Alab", świadczącego usługi dla ZOZ Włoszczowa odbierała firma TPO Sp.z o.o z Łodzi). Centralny magazyn wyposażony jest w zamrażarkę, posiada też sprawny układ schładzania pomieszczenia. Postępowanie z odpadami medycznymi odbywa się zgodnie z procedurami i instrukcjami. Wózek do przewożenia odpadów medycznych zapewnia zamknięcie przestrzeni ładunkowej. Na zapewnienie właściwej wentylacji w magazynie odpadów medycznych wydano decyzję z terminem realizacji do końca 2010r.

3.1.5. Gospodarka bielizną szpitalną.

W zakresie gromadzenia i przechowywania bielizny nie stwierdzono nieprawidłowości. Transport i pranie bielizny brudnej ze szpitala realizowała pralnia Świętokrzyskiego Centrum Onkologii w Kielcach. W 2008r. wyegzekwowano od firmy sprzątajacej szpital pranie odzieży ochronnej w pralni posiadającej barierę higieniczną.

3.1.6. Zaopatrzenia w wodę.

Podstawowym źródłem jest wodociąg ZOZ Włoszczowa ul. Żeromskiego 28, awaryjnym – wodociąg miejski Włoszczowa. Jakość wody odpowiada wymogom sanitarnym, była przydatna do spożycia.

3.1.7. Ocena stanu sanitarno-higienicznego bloku żywienia w szpitalu i kuchni mlecznej .

W 2008r. w kuchni ogólnej i kuchni mlecznej przeprowadzono 6 kontroli, w tym 4 w kuchni ogólnej i 2 w kuchni mlecznej.

W trakcie kontroli stwierdzono:

- brak ustalonego i wdrożonego sposobu postępowania higienicznego pracowników bloku żywienia przy przemieszczaniu się do niektórych obszarów o różnym stopniu czystości,
- przypadki nieprzestrzegania zasad stosowania kompletnej odzieży ochronnej w czasie dystrybucji posiłków na oddziały,
- niedociągnięcia w dokumentacji systemu HACCP i instrukcji GHP.

Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie wszystkich usterek.

Zarówno w kuchni ogólnej jak i mlecznej w 2008r. nie stwierdzono usterek technicznych.

W minionym roku nastąpiła zmiana organizacji pracy w bloku żywienia, tzn. po przeprowadzonej modernizacji uruchomiono centralną zmywalnię naczyń. Należy zaznaczyć, że stan higieniczno-techniczny w bloku żywienia w 2008r. uległ poprawie w stosunku do lat ubiegłych.

3.1.8. Prosektorium

W stosunku do 2007r stan sanitarny w prosektorium uległ poprawie, odnowiono pomieszczenia .

3.2. Przychodnie, poradnie, ośrodki zdrowia

3.2.1 W tej grupie obiektów w 2008r. w ewidencji znajdowało się 25 placówek służby zdrowia, w tym 11 w mieście, 14 na wsi. Poddano kontroli 24 obiekty, co stanowi 96% obiektów, w tym w mieście - 10 placówek , na wsi -14.

W 2008r. przeprowadzono 45 (30 wieś, 15 miasto) kontroli, w tym 24 kompleksowych, w wyniku których wydano 1 decyzję administracyjną (dot. odnowienia pomieszczeń ośrodka).

Uchybienia stwierdzone podczas kontroli placówek wynikają z niedostosowania ich do wymagań rozporządzenia dot. zakładów opieki zdrowotnej.

3.2.2. Dezynfekcja i sterylizacja.

Placówki były wyposażone w 7 autoklawów. Przeprowadzono 21 zewnętrznych i 84 wewnętrznych kontroli skuteczności sterylizacji. Badań zakwestionowanych nie było.

Sprzęt sterylny pakowany i przechowywany prawidłowo. Roztwory robocze preparatów dezynfekcyjnych przygotowywane i stosowane prawidłowo.

3.2.3.Zaopatrzenie w wodę.

Dwie placówki służby zdrowia korzystają z wody z własnych ujęć. Pozostałe zakłady opieki zdrowotnej korzystają z wody z wodociągów objętych monitoringiem wody, woda badana przydatna do spożycia przez ludzi.

3.2.4. Gospodarka bielizną.

Bielizna wielokrotnego użycia z zakładów lecznictwa otwartego prana w pralniach: Świętokrzyskiego Centrum Onkologii w Kielcach, DBL Poznań, PHU „Unipral” Kielce, PHU „Ekoszop” Myszków. Placówki z gm. Krasocin i Kluczewsko korzystają z własnych pralni, w których brak jest rozdziału dróg bielizny czystej i brudnej. Przechowywanie bielizny czystej i brudnej odbywa się w wydzielonych szafach lub wyznaczonych miejscach. Coraz częściej placówki korzystają z bielizny jednorazowego użycia. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

3.2.5. Gospodarka odpadami.

W placówkach służby zdrowia lecznictwa otwartego odpady segregowane są na odpady bytowo-gospodarcze i niebezpieczne – odpady medyczne. Segregacja odbywa się w miejscu ich powstawania. Postępowanie z odpadami medycznymi odbywa się zgodnie z opracowanymi procedurami i instrukcjami. Przechowywanie odpadów odbywa się w miejscach wyposażonych w urządzenia chłodnicze. Odbiorem i transportem z omawianych placówek zajmują się 3 firmy: „ECO-ABC” z Bełchatowa ul. Przemysłowa 7, G.O.- Tech. S.J. Bytom ul. Siemianowicka 98 oraz „Remondis” sp. z o.o. O/ Dąbrowa Górnicza ul. Koksownicza 7. Nieprawidłowości w tym zakresie nie odnotowano.

3.3. Praktyki lekarskie i inne.

W roku 2008r. objętych nadzorem przez Sekcję Nadzoru Przeciwpidemicznego były 34 placówki, w tym :

- miasto – 27 (w tym 16 specjalistycznych praktyk lekarskich)
- wieś – 7 (w tym 1 specjalistyczna praktyka lekarska)

Przeprowadzono ogółem 42 kontrole w 16 obiektach. Sterylizacja w tych placówkach odbywa się wyłącznie w autoklawach. 10 gabinetów posiada własne autoklawy, 5 gabinetów zleca sterylizację Centralnej Sterylizatorni Szpitala Powiatowego we Włoszczowie, 3 placówki korzystają wyłącznie ze sprzętu jednorazowego użytku. W 2008r. przeprowadzono 30 zewnętrznych i 113 wewnętrznych kontroli skuteczności sterylizacji. Badań zakwestionowanych nie było.

We wszystkich skontrolowanych gabinetach wytwarzane są odpady medyczne, odbierane przez firmę ECO-ABC z Bełchatowa. 3 gabinety korzystają z magazynu odpadów medycznych przy O.Z. Bukowa, O.Z. Krasocin, O.Z. Oleszno, 4 gabinety korzystają z magazynu odpadów przy ZOZ Włoszczowa. Pozostałe magazynują odpady medyczne we własnym zakresie.

II. ZAOPATRZENIE W WODĘ, JAKOŚĆ WODY.

W 2008r. na terenie działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Włoszczowie było w ewidencji 26 nadzorowanych wodociągów (w tym 4 wodociągi w mieście). Skontrolowano 26 urządzeń wodnych, co stanowi 100% wszystkich czynnych wodociągów. Przeprowadzono 142 kontrole, w wyniku których wydano 7 decyzji. Stan sanitarny kontrolowanych w 2008r. wodociągów był zadawalający.

W 2008r. pobrano 122 próbki wody do spożycia przez ludzi, w tym:

- **99 próbek wody w ramach monitoringu kontrolnego** oznaczając: barwę, mętność, pH, przewodność właściwą, smak, utlenialność, zapach, amonowy jon, chlor wolny, mangan, azotany, azotyny, żelazo, bakterie grupy coli oraz Escherichia coli i Enterokoki,
- **14 próbek wody w ramach monitoringu przeglądowego** oznaczając dodatkowo: antymon, arsen, benzen, benzo(a) piren, chlorki, chrom, cyjanki, fluorki, glin, kadm, miedź, nikiel, ołów, rtęć, siarczany, sód, selen, bor, utlenialność, Σ trichloroetenu i tetrachloroetenu, Σ THM, Σ WWA, pestycydy, ogólną liczbę mikroorganizmów w temp. 36°C i w 22°C
- **9 próbek wody ciepłej użytkowej** pobranych z zakładu opieki zdrowotnej zamkniętej i domu opieki społecznej w kierunku wykrycia bakterii Legionella sp.

Wodę spełniającą wymagania sanitarne określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dostarczało w 2008r. - 92% skontrolowanych wodociągów (w 2007r. - 100%), z czego w mieście - 100% (w 2007r. - 100%), a na terenach wiejskich - 91% (w 2007r. - 100%). W roku 2008 podobnie jak w 2007r. nie kwestionowano jakości bakteriologicznej wody. Również nie kwestionowano jakości bakteriologicznej wody ciepłej użytkowej.

W 2008r. z wody produkowanej przez 26 wodociągów w powiecie włoszczowskim korzystało 42268 osób, czyli 89,15% ludności zamieszkałej w powiecie, z czego 25,71% z 4 wodociągów zlokalizowanych we Włoszczowie, tj. 10868 osób.

Jakość wody w wodociągu Nieznanowice gm. Włoszczowa uległa pogorszeniu w stosunku do roku 2007r. i nie spełniała wymagań rozporządzenia ze względu na zawartość ponadnormatywną azotanów w wodzie. Wydano decyzję o odstępstwie z terminem realizacji zaleceń do końca 2009r. Również jakość wody z wodociągu Czostków gm. Krasocin nie spełniała wymagań rozporządzenia ze względu na ponadnormatywną zawartość związków żelaza i manganu. Badania wody przeprowadzone w 2009r. wykazały, że jakość wody uległa poprawie i odpowiada wymaganiom rozporządzenia.

Żadna z gmin nie zgłaszała deficytów wody na swoim terenie.

Informacja o stanie sanitarnym powiatu włoszczowskiego w 2008r

W tabeli 1,2,3 przedstawiono:

- odsetek skontrolowanych urządzeń wodnych,
- odsetek wodociągów dostarczających wodę odpowiadającą i nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym,
- odsetek ludności zaopatrywanej wodę odpowiadającą i nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym.

Tab. 1. Urządzenia zaopatrywania ludności w wodę skontrolowane przez PSSE Włoszczowa w latach 2007-2008.

| Rodzaj urządzeń | Rok | Miasto | | Wieś | | Razem | | |
|--|----------------------|--------|---|--------|----|--------|----|-----|
| | | liczba | % | liczba | % | liczba | % | |
| 1. Wodociągi | | | | | | | | |
| Wodociągi o produkcji (m³/d) | < 1000 | 2007 | 4 | 100 | 21 | 100 | 25 | 100 |
| | | 2008 | 4 | 100 | 21 | 100 | 25 | 100 |
| | 1000 - 10.000 | 2007 | 1 | 100 | 0 | 0 | 1 | 100 |
| | | 2008 | 1 | 100 | 0 | 0 | 1 | 100 |
| Razem wodociągi | | 2007 | 5 | 100 | 21 | 100 | 26 | 100 |
| | | 2008 | 5 | 100 | 21 | 100 | 26 | 100 |
| 2. Studnie | | | | | | | | |
| Studnie zakładowe | | 2007 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | | 2008 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |

Ryc.1. Urządzenia zaopatrywania ludności w wodę skontrolowane przez PSSE Włoszczowa w latach 2007- 2008.

Informacja o stanie sanitarnym powiatu włoszczowskiego w 2008r

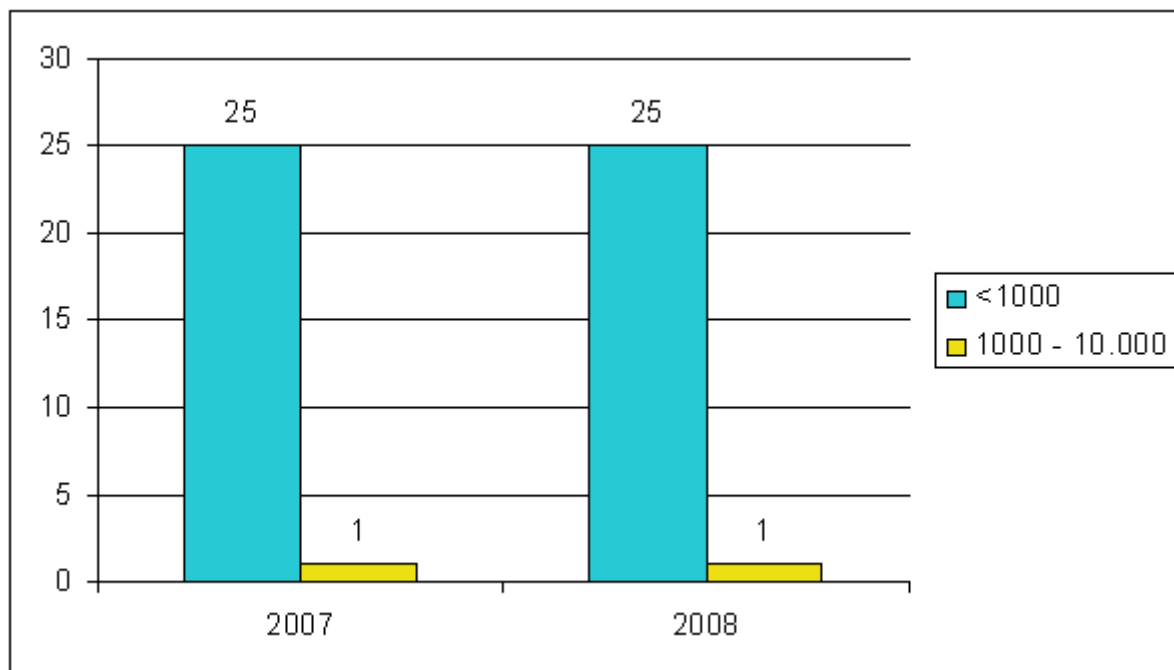
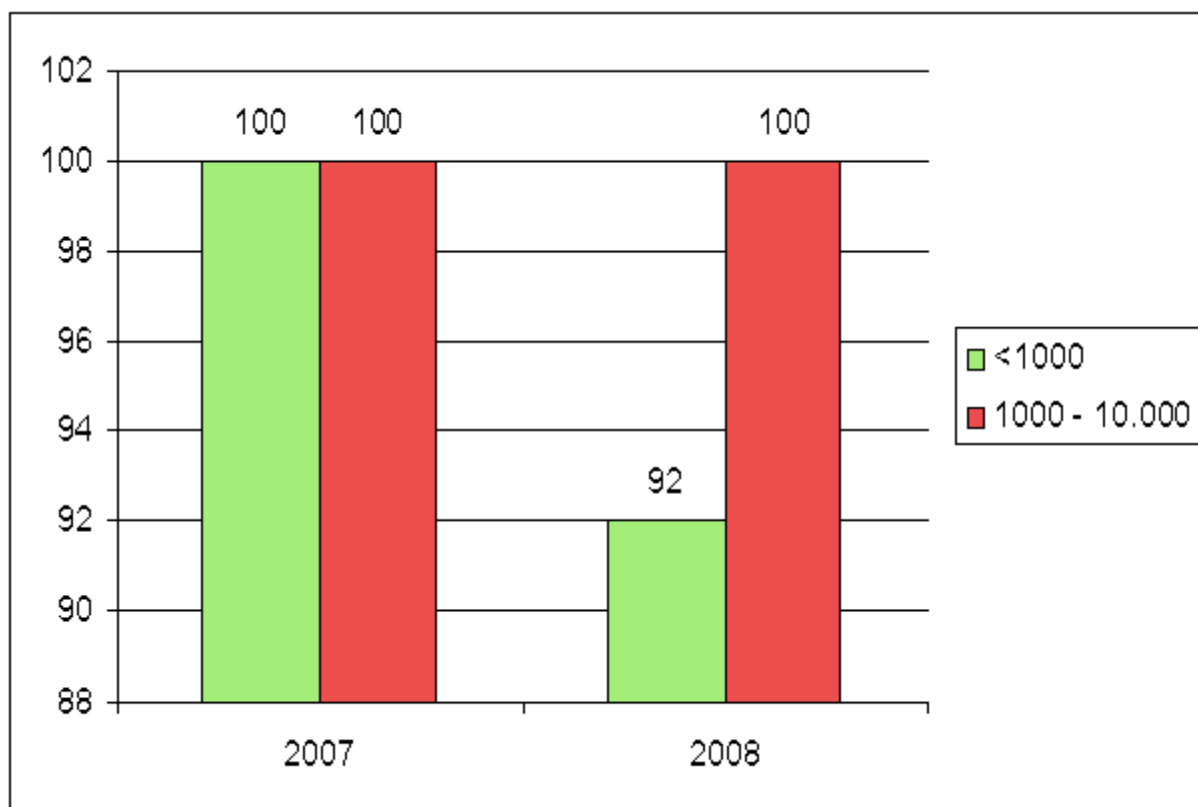


Tabela 2. Odsetek (%) wodociągów dostarczających wodę odpowiadającą i nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym w latach 2007-2008.

| Rodzaj urządzeń | Rok | Miasto | | Wieś | | Razem | | |
|--|----------------------|--------------------------------------|--|--------------------------------------|--|--------------------------------------|--|---|
| | | % urządz. dostar. wodę odpow. wymag. | % urządz. dostar. wodę nie odpow. wymag. | % urządz. dostar. wodę odpow. wymag. | % urządz. dostar. wodę nie odpow. wymag. | % urządz. dostar. wodę odpow. wymag. | % urządz. dostar. wodę nie odpow. wymag. | |
| 1. Wodociągi | | | | | | | | |
| Wodociągi o produkcji (m³/d) | < 1000 | 2007 | 100 | 0 | 100 | 0 | 100 | 0 |
| | | 2008 | 100 | 0 | 91 | 9 | 92 | 8 |
| | 1000 - 10.000 | 2007 | 100 | 0 | 0 | 0 | 100 | 0 |
| | | 2008 | 100 | 0 | 0 | 0 | 100 | 0 |
| Razem wodociągi | | 2007 | 100 | 0 | 100 | 0 | 100 | 0 |
| | | 2008 | 100 | 0 | 91 | 9 | 92 | 8 |

Ryc.2. Odsetek wodociągów dostarczających wodę odpowiadającą wymaganiom sanitarnym w latach 2007-2008.



Tab.3. Odsetek ludności zaopatrywanej w wodę odpowiadającą i nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym w latach 2007-2008.

| Rodzaj urządzeń | Rok | Miasto | | Wieś | | Razem | | |
|---|---------------|--------------------------------------|--|--------------------------------------|--|--------------------------------------|--|---|
| | | % urządz. dostar. wodę odpow. wymag. | % urządz. dostar. wodę nie odpow. wymag. | % urządz. dostar. wodę odpow. wymag. | % urządz. dostar. wodę nie odpow. wymag. | % urządz. dostar. wodę odpow. wymag. | % urządz. dostar. wodę nie odpow. wymag. | |
| 1. Wodociągi | | | | | | | | |
| Wodociągi o produkcji (m ³ /d) | < 1000 | 2007 | 100 | 0 | 100 | 0 | 100 | 0 |
| | | 2008 | 100 | 0 | 97 | 3 | 98 | 2 |
| | 1000 - 10.000 | 2007 | 100 | 0 | 0 | 0 | 100 | 0 |
| | | 2008 | 100 | 0 | 0 | 0 | 100 | 0 |
| Razem wodociągi | | 2007 | 100 | 0 | 100 | 0 | 100 | 0 |
| | | 2008 | 100 | 0 | 97 | 3 | 98 | 2 |

III. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej i kąpielisk.

3.1. W 2008r. ze 152 nadzorowanych obiektów użyteczności publicznej skontrolowano

82 obiekty, co stanowi 54,54%.

Stan sanitarny wybranych obiektów i urzędzeń.

3.2. Ustępy publiczne

Stan sanitarny Ustępu publicznego we Włoszczowie w roku 2008 był zadawalający. Na doprowadzenie ścian i posadzki do właściwego stanu technicznego prowadzone było postępowanie administracyjne. Termin wykonania zaleceń do dnia 30.05.2009r.

3.3. Domy pomocy społecznej i noclegownie dla bezdomnych.

W 2008r. stan sanitarny wszystkich domów pomocy społecznej i noclegowni dobry.

3.4. Pokoje noclegowe.

Na terenie powiatu funkcjonują :2 hotele, 1 motel oraz 6 obiektów zakwalifikowanych jako pokoje noclegowe. Stan sanitarny w/w obiektów dobry.

3.5. Obiekty wczasowo – turystyczne.

Dom Niewidomych w Kwilinie w 2008r. uległ poprawie (doprowadzono do właściwego stanu sanitarno-technicznego podłogę, zapewniono dostateczną ilość pościeli w obiekcie). Stan sanitarny Ośrodka Wczasowego w Chyczy zadawalający.

3.6. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej.

W 2008r. nadzorem objęto 24 obiekty, co stanowi 15,58% wszystkich obiektów użyteczności publicznej, w tym:

- 17 zakładów fryzjerskich , w tym 6 na wsi,
- 2 zakłady kosmetyczne w mieście
- 2 solaria w mieście
- 3 zakłady świadczące więcej niż jedną usługę, w tym 2 w mieście (zakłady fryzjersko-kosmetyczne)

We wszystkich obiektach stwierdzono dobry stan sanitarny.

3.7. Obiekty komunikacji publicznej.

W 2008r. jako obiekt zły pod względem technicznym, podobnie jak w roku ubiegłym, uznano Stację PKP we Włoszczowie ul. Kolejowa. Prowadzone jest postępowanie administracyjne na zapewnienie ciepłej wody i doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-technicznego ubikacji. W miesiącu grudniu 2008r. przeprowadzono remont kapitalny dachu oraz odnowiono elewację zewnętrzną Stacji.

Stan sanitarny Przystanku PKP w Bukowie i Ludyni oraz Dworca PKS i Stacji PKP Północ we Włoszczowie ocenia się jako dobry. W 2008r. na Przystanku PKP Bukowa naprawiono zadaszenia wiat peronowych.

3.8. Cmentarze

W 2008r. skontrolowano 14 cmentarzy. Stan sanitarny skontrolowanych cmentarzy dobry. Poprawa stanu sanitarno- technicznego nastąpiła na 2 cmentarzach (uzupełniono ubytki w murach ogrodzeniowych, uległa poprawie gospodarka odpadami stałymi).

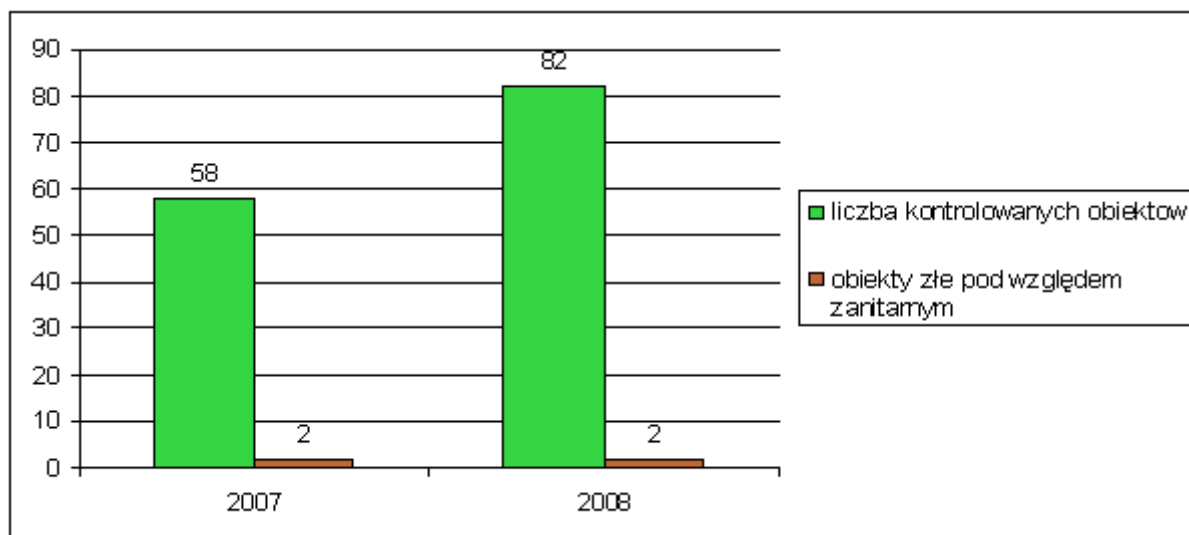
3.9. Kąpieliska

W 2008r. sezon w kąpieliskach: Klekot k/Łachów i Chycza trwał od 2 lipca do końca sierpnia. Kąpieliska były dopuszczone do kąpeli, woda odpowiadała wymaganiom sanitarnym. Stan sanitarny obydwu kąpielisk dobry.

Ogółem w tej grupie obiektów w 2008r.

- przeprowadzono 121 kontroli,
- pobrano 28 próbek wody z kąpielisk,
- wydano 6 decyzji

Ryc. 3 Ocena obiektów użyteczności publicznej i komunalnych w latach 2007-2008.



IV. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

1. Charakterystyka obiektów nadzorowanych przez Sekcję Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku.

Liczba obiektów objętych nadzorem w roku 2007 i 2008, według rodzaju prowadzonej działalności oraz kierunek zmian w zakresie liczby nadzorowanych obiektów.

| Rodzaj obiektów | Liczba obiektów objętych nadzorem | | Kierunek zmian |
|--|-----------------------------------|------------|----------------|
| | 2007 | 2008 | |
| Obiekty produkcji żywności | 24 | 24 | bez zmian |
| Obiekty obrotu żywnością | 274 | 287 | +13 |
| Obiekty żywienia zbiorowego otwarte | 11 | 12 | +1 |
| Obiekty żywienia zbiorowego zamknięte | 47 | 49 | +2 |
| Zakłady małej gastronomii | 49 | 52 | +3 |
| Środki transportu żywności (specjalistyczne) | 4 | 7 | +3 |
| Miejsca obrotu przedmiotami użytku | 13 | 13 | bez zmian |
| Razem | 422 | 444 | +22 |

Spośród 444 obiektów objętych nadzorem znajdujących się w ewidencji Sekcji Nadzoru nad Żywnością, Żywieniem i Przedmiotami Użytku, skontrolowano zgodnie z planem 338 obiektów, tj. 76% nadzorowanych obiektów.

W skontrolowanych obiektach:

- przeprowadzono łącznie 508 kontroli sanitarnych i rekontroli
- wydano łącznie 119 decyzji administracyjnych, w tym:
 - 1 decyzję zakazującą prowadzenia działalności (Pijalnia piwa w Dyskotece w Woli Wiśniowej). Decyzję wydano ze względu na (brak wody bieżącej ciepłej przy wszystkich punktach wodnych, brak dezynfekcji naczyń wielokrotnego użytku - naczynia myte w misce w wodzie podgrzewanej w czajniku, płukane w wodzie bieżącej zimnej, odzież osobista personelu przechowywana w przypadkowych miejscach, naczynia jednorazowe narażone na zanieczyszczenia, w toaletach dla konsumentów brak wody bieżącej ciepłej, środków do mycia, ręczników jednorazowych, koszy na zużyte ręczniki, papieru toaletowego) – zakład nie wznowił działalności

Informacja o stanie sanitarnym powiatu włoszczowskiego w 2008r

- 11 decyzji wydanych w celu poprawy stanu sanitarno – higienicznego,
- 107 decyzji zatwierdzających prowadzenie działalności (*na podstawie art.61 Ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia*),
- - nałożono 11 mandatów karnych na kwotę 1.350,00zł.
- nałożono 8 grzywien na kwotę 4.000,00zł.

Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości w 2008r. zaliczono:

- brak pełnej dokumentacji i zapisów dotyczących realizacji Dobrej Praktyki Higienicznej i Dobrej Praktyki Produkcyjnej,
- brak opracowanego systemu HACCP.

W 2008 roku w ramach przeprowadzonych kontroli sanitarnych zakwestionowano i wycofano z obrotu środki spożywcze po terminie przydatności do spożycia na kwotę 868,20zł.

2. Stan sanitarny poszczególnych rodzajów obiektów.

A. Obiekty produkcji żywności.

Obiekty produkcji żywności skontrolowane na terenie powiatu włoszczowskiego w 2008r.

| Rodzaj obiektów | Ilość obiektów | Ilość przeprowadzonych kontroli |
|-------------------------------|-----------------------|--|
| Automaty do lodów | 4 | 10 |
| Piekarnie | 9 | 23 |
| Ciastkarnie | 5 | 15 |
| Przetwórnice owocowo-warzywne | 3 | 4 |
| Młyny | 2 | 2 |
| wytwórnice makaronów | 1 | 2 |
| Razem: | 24 | 56 |

Informacja o stanie sanitarnym powiatu włoszczowskiego w 2008r

W obiektach produkcji żywności przeprowadzono ogółem 56 kontroli i rekontroli. Wydano 5 decyzji administracyjnych na poprawę stanu sanitarno – higienicznego. Nałożono 2 mandaty karne na kwotę 250,00zł.

Z zakładów produkcji żywności pobrano ogółem 13 próbek środków spożywczych, 1 próbka zakwestionowana (lody z automatu – zakwestionowane za obecność bakterii Enterobacteriaceae).

W ramach prowadzonego nadzoru w zakładach ciastkarskich przeprowadzono 3 badania świeżości tłuszczów smażalniczych – nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

B . Obiekty obrotu żywnością.

Obiekty obrotu żywności skontrolowane na terenie powiatu włoszczowskiego w 2008r.

| Rodzaj obiektów | Liczba obiektów skontrolowanych w 2008r. | |
|--------------------------------------|--|-------------------------|
| | ogółem | przeprowadzono kontroli |
| Sklepy spożywcze | 184 | 259 |
| Magazyny hurtowe | 8 | 14 |
| Środki transportu | 11 | 11 |
| Inne obiekty obrotu (handel obwoźny) | 8 | 10 |
| Razem: | 211 | 294 |

W obiektach obrotu żywnością przeprowadzono ogółem 294 kontrole i rekontrole w wyniku których wydano 9 decyzji administracyjnych w tym 3 decyzje administracyjne dotyczące poprawy stanu sanitarno – higienicznego.

Nałożono 4 mandaty karne na kwotę 400.00zł. Z obiektów obrotu pobrano 75 próbek żywności, z czego zakwestionowano 1 próbkę tj.

- 1 próbka - „Landryny o smaku miętowym” została zakwestionowana za znakowanie, które oceniono jako niezgodne z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10.07.2007r. (Dz. U. Nr 137, poz.966 z późn. zm.), ze względu na to, że w wykazie składników wymieniono barwniki E 104 i E 132, natomiast przeprowadzone badania wykazały użycie barwników E 102 i E 133.

W 2008r. wpłynęło 21 powiadomień w ramach systemu RASFF. Łącznie przeprowadzono 42 kontrole. Podczas 6 kontroli (5 sklepów i 1 hurtownia), stwierdzono

środki spożywcze wymienione w powiadomieniach (pasztety firmy „Profi”), które zostały wycofane wpisem do książki kontroli sanitarnej.

C . Obiekty żywienia zbiorowego

*Obiekty żywienia zbiorowego skontrolowane na terenie
powiatu włoszczowskiego w 2008r.*

| Rodzaj obiektów | Ogółem obiektów | ogółem kontroli |
|---|-----------------|-----------------|
| Zakłady żywienia zbiorowego otwarte | 12 | 27 |
| Zakłady małej gastronomii | 52 | 54 |
| Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte w tym stołówki w placówkach oświatowych, bloki żywienia w szpitalu oraz domach opieki społecznej | 49 | 55 |
| Razem: | 113 | 136 |

W zakładach żywienia zbiorowego przeprowadzono ogółem 136 kontroli i rekontroli. Wydano 4 decyzje administracyjne (3 w żywieniu zbiorowym otwartym, 1 dot. stołówki w przedszkolu). Nałożono 5 mandatów karnych na sumę 700,00zł.

W ramach prowadzonego nadzoru w zakładach żywienia zbiorowego przeprowadzono 9 badań świeżości tłuszczu smaźalniczego – nieprawidłowości nie stwierdzono. Pobrano do badania 3 próbki środków spożywczych, próbki nie zostały zakwestionowane.

D. Miejsca obrotu przedmiotami użytku

W 13 obiektach obrotu przedmiotami użytku dokonano 23 kontroli sanitarnych. W roku 2008 przeprowadzono 5 kontroli tematycznych w związku z nadzorem nad kosmetykami, zgłoszonymi w systemie RAPEX. Nie stwierdzono w obrocie kosmetyków umieszczonych w/w systemie.

Podczas bieżących kontroli podmioty informowano o kosmetykach, które nie powinny znajdować się na rynku zgodnie z zawiadomieniami systemu RAPEX .Pobrano do badania 2 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, próby nie zostały zakwestionowane.

3. Stan wdrożenia systemu zapewnienia bezpieczeństwa żywności w oparciu o GHP, GMP i zasady systemu HACCP w zakładach żywnościowo-żywnieniowych na koniec 2008r.

| Rodzaj obiektu | Liczba obiektów objętych nadzorem PIS (w nawiasie liczba obiektów ocenionych) | System zapewnienia jakości | Liczba obiektów posiadających opracowany, wdrożony i dokumentowany system |
|---|---|----------------------------|---|
| Obiekty produkcji żywności | 24 (23) | GHP | 23 |
| | | GMP | 23 |
| | | Zasady systemu HACCP | 11 |
| Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego | 49 (45) | GHP | 45 |
| | | GMP | 45 |
| | | Zasady systemu HACCP | 6 |
| Zakłady żywienia zbiorowego otwartego | 12 (12) | GHP | 12 |
| | | GMP | 12 |
| | | Zasady systemu HACCP | 6 |
| Punkty małej gastronomii | 52 (37) | GHP | 37 |
| | | GMP | 28 |
| | | Zasady systemu HACCP | 22 |
| Obiekty obrotu (bez środków transportu) | 287 (200) | GHP | 200 |
| | | Zasady systemu HACCP | 135 |

4. Jakość zdrowotna środków spożywczych.

Tab.A. Pobór próbek do badań laboratoryjnych

| Lp | Kierunek badań | Ilość próbek pobranych do badania | Ilość próbek kwestionowanych |
|----|---|-----------------------------------|------------------------------|
| 1. | Badania w kierunku parametrów mikrobiologicznych w ramach urzędowej kontroli. | 58 | 1 |
| 2. | Badania w kierunku parametrów chemicznych w ramach urzędowej kontroli. | 37 | 1 |
| 3. | Badanie żywności w ramach monitoringu. | 13 | – |

W 2008r. pobrano do badań 108 próbek w ramach urzędowej kontroli oraz monitoringu krajowego. Zakwestionowano 2 próbki tj.

- lody z automatu – zakwestionowane za obecność bakterii Enterobacteriaceae
- „Landryny o smaku miętowym”- zakwestionowane za niewłaściwe znakowanie

5. Działania podjęte w ramach kontroli akcyjnych.

5.1 Kontrole obiektów, które wprowadzają do obrotu mięso i jego przetwory, wędliny, a w których istnieje prawdopodobieństwo „odświeżania” w/w produktów

W 2008r. przeprowadzono 2 kontrole sanitarne tematyczne, w zakresie oceny stanu sanitarno-higienicznego oraz jakości mięsa, drobiu, wędlin i przetworów mięsnych, w dwóch sklepach wielkopowierzchniowych – supermarketach we Włoszczowie.

Podczas przeprowadzanych kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono.

5.2 Kontrole przeprowadzone wspólnie z przedstawicielami Policji oraz innych Inspekcji na targowiskach miejskich województwa świętokrzyskiego

W ramach akcji dotyczącej przeprowadzenia wspólnych kontroli z Policją i Inspekcją Weterynaryjną na placu targowym w dniu 26.05.2008r. przeprowadzono wspólną kontrolę z przedstawicielami Policji i Inspekcji Weterynaryjnej. Na placu targowym we Włoszczowie skontrolowano 4 obiekty prowadzące handel obwoźny, tj.:

- 2 obiekty prowadzące sprzedaż artykułów spożywczych w opakowaniach jednostkowych,
- 1 obiekt prowadzący sprzedaż pieczywa (chleb, bułki) z własnej piekarni,
- 1 punkt małej gastronomii typu obwoźnego.

Podczas przeprowadzanych kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono.

5.3 Kontrole w klubach, pubach, dyskotekach, miejscach uczęszczanych przez młodzież , w związku z zakażeniami wywołanymi przez *Neisseria meningitidis*

W związku z akcją podjętą przez Głównego Inspektora Sanitarnego dotyczącą zagrożeń epidemiologicznych (*Neisseria meningitidis*), bezpieczeństwa żywności oraz higieny środowiska, wspólnie z pracownikami Nadzoru Przeciwpidemicznego i Higieny Środowiska przeprowadzono 2 kontrole tematyczne w dyskotekach:

- Dyskoteka z pijalnią piwa pn. „Manhattan” we Włoszczowie
- Dyskoteka z pijalnią piwa w woli Wiśniowej.

W jednym ze skontrolowanych obiektów (dyskoteka we Włoszczowie) nieprawidłowości nie stwierdzono. Natomiast podczas kontroli Dyskoteki w Woli Wiśniowej stwierdzono:

- w toaletach dla konsumentów: brak wody bieżącej ciepłej, środków do mycia, ręczników jednorazowych, koszy na zużyte ręczniki, papieru toaletowego

- w części żywieniowo-żywnościowej:

- brak czystości i porządku
- brak wody bieżącej ciepłej przy wszystkich punktach wodnych,
- brak środków myjących i dezynfekcyjnych do rąk, ręczników jednorazowych, koszy na zużyte ręczniki, papieru toaletowego w WC dla personelu,
- brak dezynfekcji naczyń wielokrotnego użytku –
- odzież osobista personelu przechowywana w przypadkowych miejscach,
- naczynia jednorazowe nieprawidłowo przechowywane, narażone na zanieczyszczenia,
- 1 pracownik nie posiadał orzeczenia lekarskiego dla celów sanitarno-epidemiologicznych,

Za stwierdzone uchybienia właściciela obiektu ukarano mandatem karnym w wysokości 200zł oraz wydano decyzję dotyczącą natychmiastowego unieruchomienia obiektu.

5.4 Inne akcje

W kwietniu 2008 wspólnie z przedstawicielami Policji przeprowadzono kontrole tematyczne w zakresie oceny warunków sanitarno-higienicznych do prowadzenia działalności w 2 obiektach – dyskotekach:

- Dyskotece w remizie OSP w Żeliszawicach
- Dyskotece w Klubo-kawiarni w budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Chlewicach.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono:

1) Dyskoteka w remizie OSP w Żeliszawicach:

- rozpoczęcie działalności w zakresie obrotu żywnością bez złożenia wniosku o zarejestrowanie i uzyskania decyzji o zatwierdzeniu zakładu,
- brak wody bieżącej ciepłej przy umywalkach do mycia rąk w WC dla personelu i konsumentów.

2) Dyskoteka w Klubo-kawiarni w Chlewicach:

- rozpoczęcie działalności w zakresie obrotu żywnością bez złożenia wniosku o zarejestrowanie i uzyskania decyzji o zatwierdzeniu zakładu,
- brak porządku i czystości w bufecie, zapleczu (magazyn) i toaletach („suchych”) dla konsumentów,
- brak środków dezynfekcyjnych do rąk i ręczników jednorazowego użytku dla pracowników,
- brak możliwości korzystania z ubikacji splukiwanych wodą, podłączonych do systemu kanalizacyjnego,
- brak warunków do higienicznego mycia rąk dla konsumentów
- brak osłony punktu świetlnego w miejscu sprzedaży,
- wykwity pleśni na ścianach i sufitach w bufecie i zapleczu,

Za w/w uchybienia nałożono mandat karny w wysokości 200zł.

W obu przypadkach wystąpiono do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Kielcach z wnioskiem o wymierzenie kary pieniężnej za rozpoczęcie działalności bez uzyskania decyzji zatwierdzającej.

W wyniku przeprowadzonych kontroli w/w obiekty złożyły wnioski o zatwierdzenie i uzyskały decyzje na prowadzenie działalności.

System wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt – RASFF

W 2008r. wpłynęło 21 powiadomień alarmowych i informacyjnych w ramach systemu RASFF

W związku z w/w powiadomieniami przeprowadzono 42 kontrole, podczas których w 6 obiektach (5 sklepów i 1 hurtownia) stwierdzono środki spożywcze /pasztety „Profi” /które

wycofano ze względu na użycie do ich produkcji wątroby wieprzowej pochodzącej z Irlandii w której stwierdzono przekroczenie dopuszczalnego limitu dioksynopodobnych polichlorowanych bifenyli.

W ramach realizacji głównych kierunków działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2008r. dotyczącym zadań z zakresu bezpieczeństwa żywności, w tym w szczególności wynikających z rozporządzenia Nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29.04.2004r. w sprawie higieny środków spożywczych, odnośnie obowiązku przedsiębiorstw przemysłu spożywczego w zakresie utrzymania zimnego łańcucha, oceniano warunki przechowywania środków spożywczych wymagających chłodzenia w produkcji i obrocie. W ramach przeprowadzenia w/w oceny dokonywano pomiaru temperatury w urządzeniach chłodniczych w trakcie kontroli sanitarnych, łącznie przeprowadzono 556 pomiarów w 261 obiektach – nieprawidłowości nie stwierdzono.

V. NADZÓR NAD WARUNKAMI PRACY

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Włoszczowie figurowało 136 zakładów. W obiektach tych prowadzony był bieżący nadzór nad stanem sanitarnym i warunkami pracy wynikający z Kodeksu pracy oraz Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Realizowane zadania miały na celu ochronę zdrowia pracowników przed niekorzystnym wpływem szkodliwości występujących w środowisku pracy a tym samym zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych. Liczba pracowników zatrudnionych we wszystkich obiektach objętych nadzorem wynosiła 3349 osób.

W roku 2008 przeprowadzono 63 kontrole w 52 obiektach, zatrudniających w sumie 1685 pracowników. Przeważającą część objętych ewidencją zakładów pracy stanowiły firmy zatrudniające do 30 pracowników, w grupie tej znajdują się również podmioty gospodarcze zatrudniające do 100 osób i więcej.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 25 obiektów w zakresie warunków pracy, w których zatrudnionych było 819 pracowników. W wyniku przeprowadzonych kontroli w roku 2008 wydano 15 decyzji, które dotyczyły:

- poprawy stanu sanitarnego pomieszczeń produkcyjnych i socjalnych,
- obniżenia poziomu stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia do poziomów obowiązujących norm higienicznych,
- uaktualnienia okresowych badań lekarskich pracowników,
- opracowania i udokumentowania oceny ryzyka zawodowego,

- przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- założenia rejestru czynników szkodliwych oraz kart ich pomiarów.

Podczas kontroli przeprowadzonych w obiektach szczególną uwagę zwracano na warunki pracy, narażenie pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy oraz stan techniczny i sanitarny pomieszczeń produkcyjnych i socjalnych.

Czynniki biologiczne

W roku sprawozdawczym w zakresie szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy przeprowadzono 4 kontrole. W 3 skontrolowanych obiektach szkodliwe czynniki biologiczne zakwalifikowane były do 2 i 3 grupy zagrożenia, gdzie w kontakcie ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi pracowało 394 osób. W pozostałym obiekcie pracownicy narażeni byli na czynniki biologiczne zaliczane wyłącznie do 2 grupy. Tematem kontroli było zapewnienie odpowiednich pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, wyposażenie w odzież roboczą, zapoznanie pracowników z oceną ryzyka zawodowego oraz przeszkolenia pracowników w związku z wystąpieniem czynników biologicznych. Ponadto kontrolowano prowadzenie rejestru prac narażających pracowników oraz rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy zaliczanych do 3 grupy zagrożenia.

Substancje i preparaty chemiczne

W zakresie substancji i preparatów chemicznych przeprowadzono 5 kontroli. Ich celem było przestrzeganie przez pracodawców obowiązujących przepisów prawnych dotyczących stosowania niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych w zakresie posiadania kart charakterystyk stosowanych w zakładzie substancji i preparatów chemicznych oraz odpowiedniego zabezpieczenia pracowników na stanowisku pracy stosujących substancje i preparaty chemiczne. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

W 2008r. w zakładzie zajmującym się produkcją substancji i preparatów chemicznych przeprowadzono kontrole instruktażowe związane z wprowadzeniem z dniem 1 czerwca 2007r. rozporządzenia (WE) Nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH). Podczas prowadzonej kontroli informowano o zmianach prawa w zakresie chemikaliów i o podstawowych obowiązkach wynikających z nowych

regulacji prawnych. Przepisy te stosuje się do produkcji, wprowadzania do obrotu i stosowania substancji w ich postaci własnej, jako składniki preparatu lub w wyrobach.

Czynniki rakotwórcze

W ubiegłym roku przeprowadzono także kontrolę tematyczną w zakresie czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym występujących w środowisku pracy. Celem kontroli było sprawdzenie rejestru prac oraz rejestrów pracowników mających zawodowo kontakt z substancjami, preparatami, czynnikami lub procesami o działaniu rakotwórczym oraz przeprowadzenia badań i pomiarów czynnika o działaniu rakotwórczym, jak również przeprowadzenia szkoleń pracowników. W wyniku kontroli wydano decyzję dotyczącą przeprowadzenia pomiarów czynnika o działaniu rakotwórczym lub mutagennym na stanowisku pracy.

Środki biobójcze

W analizowanym roku przeprowadzono w 13 obiektach kontrole w zakresie środków biobójczych ze szczególnym uwzględnieniem chemii budowlanej. Sprawdzono przestrzeganie obowiązujących przepisów prawnych dotyczących wprowadzania do obrotu środków biobójczych, m.in.:

- zgodności kart charakterystyki wybranych produktów z wymaganymi przepisami prawnymi,
- wymagań ogólnych dotyczących wprowadzania do obrotu substancji i preparatów chemicznych,
- oznakowania wybranych produktów.

Choroby zawodowe

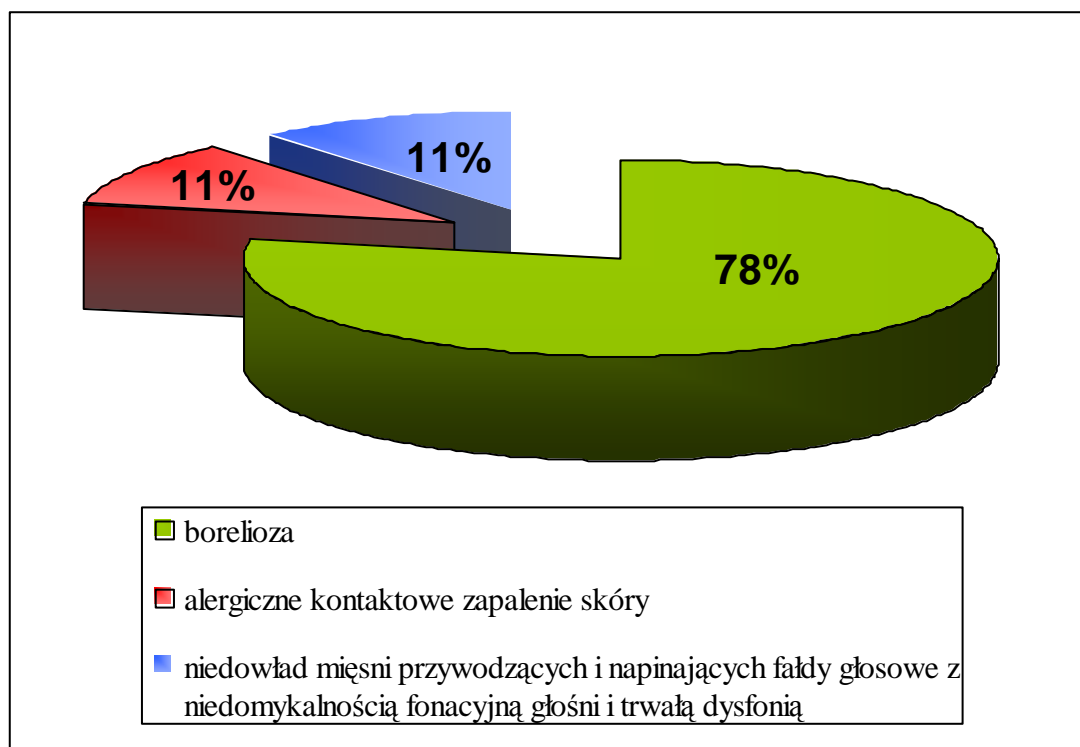
W roku sprawozdawczym wpłynęło 15 zgłoszeń podejrzenia choroby zawodowej. W porównaniu z rokiem 2007 liczba ta się zmniejszyła o 5 zgłoszeń.

W 2008 r. przeprowadzono 21 postępowań w sprawie chorób zawodowych, wydano 25 decyzji – w tym 16 o braku podstaw do ich stwierdzenia oraz 9 stwierdzających choroby zawodowe tj.:

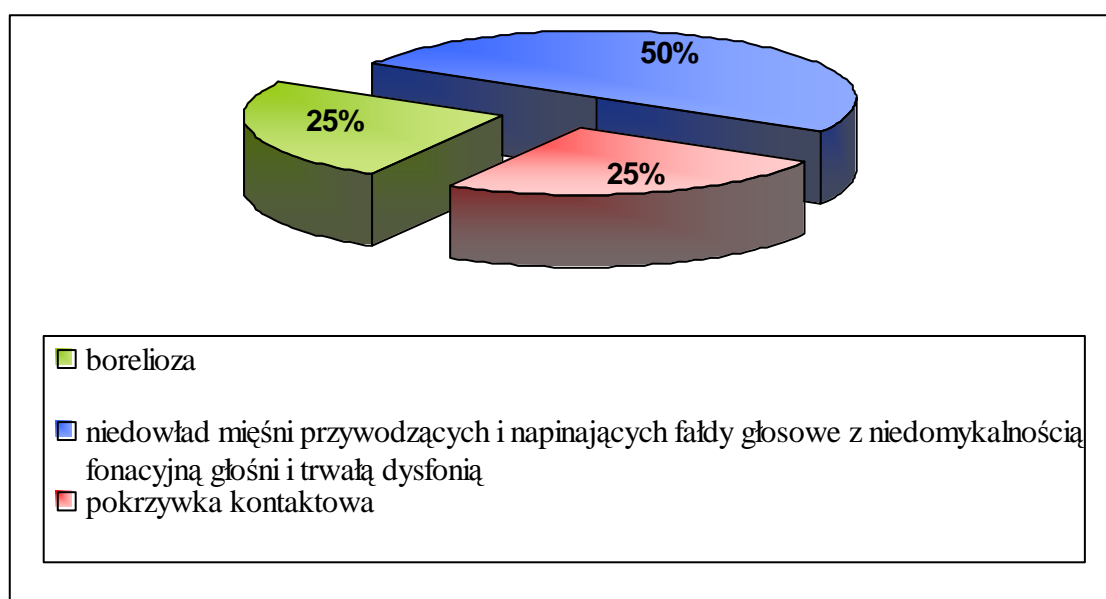
- niedowład mięśni przywodzących i napinających fałdy głosowe z niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią- 1 decyzja,
- alergiczne kontaktowe zapalenie skóry – 1 decyzja,
- borelioza – 7 decyzji.

Najwięcej stwierdzonych przypadków chorób zawodowych w 2008 roku - to borelioza odnotowana u osób, które podczas świadczenia pracy zawodowej mają kontakt z ekosystemem leśnym.

Rys. 1 Procentowy udział stwierdzonych chorób zawodowych w 2008 roku



Rys. 2 Procentowy udział stwierdzonych chorób zawodowych w 2007 roku



VI. NADZÓR NAD PLACÓWKAMI NAUCZANIA I WYCHOWANIA ORAZ PLACÓWKAMI WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY

Zadania w zakresie bieżącego nadzoru skupiały się wokół zagadnień związanych z:

- zapewnieniem właściwych warunków sanitarnych (stanu technicznego i higienicznego)
- higienizacją procesów nauczania i wychowania,
- dostosowaniem mebli do wzrostu dzieci przedszkolnych i uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych.
- zapewnieniem bezpiecznych i higienicznych warunków podczas wypoczynku dzieci i młodzieży.

W powiecie włoszczowskim w 2008 r funkcjonowało:

- 16 - zespołów placówek oświatowych
- 2 – gimnazja (niezłączone do zespołów)
- 10 - szkół filialnych
- 6 - szkół podstawowych
- 8 - przedszkoli samorządowych
- 1 - niepubliczna szkoła średnia zawodowa
- 2 - zespoły szkół ponadgimnazjalnych z 2 internatami
- 1- liceum ogólnokształcące

Ogółem funkcjonowało 46 obiektów stałych oraz 17 placówek letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży.

W 2008r skontrolowano 43 obiekty nauczania i wychowania. Przeprowadzono w nich 91 kontroli sanitarnych i sprawdzających, które miały na celu ocenę zgodności warunków higieniczno – sanitarnych obiektów z aktualnie obowiązującymi przepisami. W celu poprawy stanu sanitarno-technicznego wydano 14 decyzji. Zalecenia decyzji w większości placówek dotyczyły:

- Wyposażenia sal lekcyjnych w meble dostosowane do wzrostu uczniów
- Zapewnienia certyfikatów na sprzęt i urządzenia sportowe oraz meble zakupione po 1999r.
- Zapewnienia wentylacji mechanicznej w ustępach ogólnodostępnych
- Doprowadzenia do należytego stanu pomieszczeń higieniczno sanitarnych w szkole (wymiana zniszczonej armatury hydraulicznej, wymiana zniszczonych drzwi do kabin itp.)
- Ogrodzenia placów szkolnych
- Wymiany stolarki okiennej

- Zabezpieczenia szlaków komunikacyjnych wychodzących bezpośrednio na jezdnię.
- Zapewnienia prawidłowych warunków do utrzymania higieny osobistej dzieci (zapewnienie suszarek do rąk, ciepłej bieżącej wody,
- Odmalowania pomieszczeń szkolnych
- Zapewnienia tablic informujących o zasadach bezpiecznego korzystania z urządzeń i sprzętu sportowego.

W zespołach szkół na ogół są gorsze warunki w zakresie zapewnienia odpowiedniej przestrzeni dla uczniów. Z uwagi na dużą liczbę uczniów adaptowane są wolne pomieszczenia, które niekoniecznie spełniają wymogi dla sal lekcyjnych. Brak jednak podstaw prawnych do egzekwowania zapewnienia należytej powierzchni. W nadzorowanych obiektach zagęszczenie na korytarzach i w salach występuje w 2 Zespołach Szkół Ponadgimnazjalnych oraz w 3 Zespołach Placówek Oświatowych w gm. Włoszczowa (tj. ZPO nr 1 i nr 2 Włoszczowa, ZPO w Koniecznie). Budynki były projektowane lub adaptowane na 200-350 uczniów, obecnie uczy się od 280 do 886.

Przedszkola Samorządowe

W analizowanym okresie skontrolowano wszystkie samodzielnie funkcjonujące przedszkola. W budynkach nieprzystosowanych mieściły się 3 przedszkola. W 2 placówkach nie zachowano standardów dostępności do urządzeń sanitarnych. Wszystkie placówki miały zapewnioną bieżącą ciepłą wodę, były skanalizowane. Brak sal do zajęć ruchowych odnotowano w 6 placówkach. Stan porządku i czystości w większości kontrolowanych placówek nie budził zastrzeżeń. Nieprawidłowości odnotowano w 3 przedszkolach, dotyczyły zniszczonego sprzętu rekreacyjnego (huśtawek), nieprawidłowego wyposażenia w meble (zniszczone, niedostosowane do wymogów ergonomii stoliki i krzesła) niewłaściwego stanu drogi wewnętrznej dojazdowej do przedszkola, skorodowanego ogrodzenia placu przedszkolnego. W żadnym przedszkolu nie ma wydzielonego gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej.

Higieniczna ocena rozkładów zajęć lekcyjnych

Nadzorowano przestrzeganie § 4 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31.12.2002r w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach dotyczącego uwzględniania w planach zajęć lekcyjnych aspektów higienicznych takich jak: równomierne rozłożenie zajęć dydaktycznych w poszczególnych dniach tygodnia, różnorodność zajęć w każdym dniu, zapewnienie wypoczynku między

lekcjami oraz nie łączenia w kilkugodzinne jednostki lekcyjne zajęć z tego samego przedmiotu. Nieprawidłowości w tym zakresie stwierdzono w 20 oddziałach w 6 placówkach. Najczęściej dotyczą nierównomiernego rozłożenia zajęć dydaktycznych w poszczególnych dniach tygodnia gdzie różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy dniami tygodnia wynosi 2 lub więcej godzin, skracanie do 5 minut przerw międzylekcyjnych oraz nieuwzględnianie w dniu w którym występuje maksymalna liczba godzin zajęć z elementami ruchu .

Badanie dostosowania mebli do wzrostu dzieci

W 11 placówkach oświatowych przeprowadzono badanie dostosowania mebli do wzrostu uczniów. Badaniem objęto 351 dzieci z przedszkoli oraz kl.I-III szkół podstawowych. Z mebli niedostosowanych korzystało 58 uczniów.

Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkolnych pracowniach chemicznych

W powiecie włoszczowskim substancje i preparaty niebezpieczne stosowane są w 2 szkołach ponadgimnazjalnych oraz w 3 gimnazjach. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Infrastruktura do prowadzenia zajęć WF

Na przestrzeni ostatnich lat poprawiają się warunki do prowadzenia zajęć WF, jednak nadal brakuje sal gimnastycznych lub sal zastępczych w:

- **2 szkołach podstawowych** (w Woli Czaryskiej i Czostkowie). W Woli Czaryskiej wydzielono salę rekreacyjną o powierzchni ok. – 24 m² W Szkole Podstawowej w Czostkowie dzieci ćwiczą na korytarzu. Trwa tam budowa sali gimnastycznej.
- **9 szkołach filialnych** funkcjonują zazwyczaj 2 oddziały (średnio w szkole 20 dzieci. Zajęcia wychowania fizycznego odbywają się na korytarzach lub wydzielonych salach rekreacyjnych o powierzchni poniżej 30m² .
- **1 Zespole Placówek Oświatowych** - szkoła połączona jest z halą sportową zarządzaną przez Ośrodek Sportu i Rekreacji. Lekcje wf odbywają się na hali sportowej. Dodatkowo z hal sportowych korzystają dzieci i młodzież z Zespołu Przedszkolno-Skolnego i Publicznego Gimnazjum w Kluczewsku oraz z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 we Włoszczowie. Obiekty sportowe wybudowane są na placach szkolnych.
- **1 szkole średniej zawodowej /niepublicznej/** młodzież dochodzi na zajęcia WF do Powiatowego Centrum Kulturalno-Rekreacyjnego.

Tab.1 Infrastruktura do prowadzenia zajęć WF w 2008r-

| Lp | Rodzaj placówek | Liczba placówek w ewidencji | Posiadanie infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego | | | |
|----|--|-----------------------------|--|---|---|--|
| | | | Liczba posiadających placówek | | | Dostęp do hal sportowych/ siłowni/ zarządzanych przez inne podmioty niż szkoła |
| | | | Salę gimnastyczną z pełnym zapleczem | Salę rekreacyjną /zastępczą o powierch. co najmniej 36 m ² | Boisko sportowe /lub tereny rekreacyjne | |
| 1. | Szkoły podstawowe | 6 | 2 | 2 | 6 | 0 |
| 2. | Filie szkół podstawowych | 10 | 0 | 1 | 10 | 0 |
| 3. | Gimnazja | 2 | 1 | 1 | 2 | 1 |
| 4. | Zespoły placówek oświatowych (w skład których wchodzi: przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja/ | 16 | 10 | 5 | 16 | 2 |
| 5. | Licea ogólnokształcące | 1 | 1 | 0 | 1 | 0 |
| 5. | Średnie szkoły zawodowe /niepubliczne/ | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 |
| 6. | Zespoły szkół ponadgimnazjalnych | 2 | 1 | 1 | 2 | 1 |
| 7. | Ogółem | 38 | 15 | 10 | 37 | 5 |

Opieka medyczna w szkołach

Zgodnie z art. 67 ust 1 pkt.4 Ustawy z 07 września 1991r o systemie oświaty oraz §9 ust.1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie zakresu i organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą (Dziennik Ustaw z 2004 r. Nr 282 poz. 2814) organy prowadzące szkoły są zobowiązane do zapewnienia warunków do sprawowania profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w znajdującym się na terenie szkoły gabinecie profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej.

Dostęp do gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr.2 Zapewnienie gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej

Informacja o stanie sanitarnym powiatu włoszczowskiego w 2008r

| Lp | Rodzaj placówek | Liczba placówek w ewidencji | Liczba gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej |
|----|-------------------------------------|-----------------------------|---|
| 1 | Szkoły podstawowe (bez filii) | 6 | 0 |
| 2. | Gimnazja | 2 | 2 |
| 3. | Liceum ogólnokształcące | 1 | 1 |
| 4. | Średnie szkoły zawodowe | 1 | 0 |
| 5. | Zespoły placówek ogólnokształcących | 16 | 6 |
| 6. | Zespoły szkół ponadgimnazjalnych | 2 | 2 |
| 7. | Razem | 28 | 11 |

Nadzór nad placówkami wypoczynku dzieci i młodzieży

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w celu prowadzenia skoordynowanych działań podczas nadzoru nad wypoczynkiem dzieci i młodzieży nawiązał współpracę z wizytatorem Powiatowego Zespołu Wizytatorów Kuratorium Oświaty, Kierownikiem Rewiru Dzielnicowych Sekcji Prewencji i Ruchu Drogowego Komendy Powiatowej Policji we Włoszczowie oraz Państwową Strażą Pożarną .W ramach współpracy przeprowadzono wspólne kontrole w placówkach wypoczynku.

Organizatorzy wypoczynku prawidłowo przygotowali obiekty oraz zapewnili prawidłowe warunki higieniczno-sanitarne w trakcie jego trwania.

W omawianym okresie funkcjonowało 17 placówek wypoczynku dzieci i młodzieży /w tym, obozy pod namiotami, kolonie i półkolonie letnie i zimowe/. Z wypoczynku zorganizowanego skorzystało 742 dzieci.

VII. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego należy m.in. opiniowanie i uzgadnianie w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych:

- miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- dokumentacji projektowych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
- wniosków dotyczących konieczności sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko i jego zakresu oraz warunków realizacji do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia,

Ponadto organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizuje swoje zadania poprzez :

- uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów,
- kontroli obiektów budowlanych w trakcie realizacji.

W 2008r. uzgodniono w zakresie spełnienia warunków sanitarno-higienicznych i ochrony środowiska:

- 1 miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Uzgodniono pozytywnie projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Radków.

- 30 wniosków dotyczących obowiązku sporządzenia raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i jego zakresu.

Uzgodnione wnioski dotyczyły między innymi obiektów i urządzeń wodociągowych oraz kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków, budowy, rozbudowy i modernizacji dróg, rozbudowy zakładów pracy, budowy budynków inwentarskich, instalacji zaopatrzenia w energię, budowy obiektów dydaktycznych i sportowych. W 1 przypadku uznano za konieczne sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko, a w pozostałych 29 odstąpiono od obowiązku sporządzenia raportu.

- 24 warunków realizacji przedsięwzięć do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację.

W 6 sprawach uzgodnienia dokonano w oparciu o raporty o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia, pozostałe wnioski uzgodniono na podstawie informacji o przedsięwzięciu (inwestycje niewielkie, nie wymagające opracowania raportu). Uzgodnione przedsięwzięcia to m.in. stacja paliw, sieci wodociągowe i kanalizacyjne oraz modernizacja oczyszczalni ścieków, budowa, rozbudowa i modernizacja dróg, rozbudowa zakładów pracy, budowa

budynków inwentarskich, instalacje zaopatrzenia w energię, budowa obiektów dydaktycznych i sportowych.

– 34 dokumentacji projektowych.

Uzgodnione dokumentacje projektowe (projekty budowlane, projekty technologiczne i zmiany sposobu użytkowania) dotyczyły następujących inwestycji:

- obiekty liniowe (sieci wodociągowe, przepompownia wody, sieci kanalizacyjne),
- obiekty żywienia i żywności (sklepy spożywcze, bary gastronomiczne, lokale imprez okolicznościowych),
- obiekty ochrony zdrowia (apteki, remont poradni dziecięcej, oddział OIOM w ZOZ we Włoszczowie),
- obiekty usługowe (zakłady fryzjerskie i kosmetyczne).

Uzgodnione projekty budowlane, w większości przypadków, były opracowane przez jednostki projektowe właściwie i zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Dopuszczone do użytkowania obiekty to m.in.:

- **obiekty żywienia i żywności:**

- restauracja, pub i hotel „Villa Aromat”,
- obiekty produkcyjne w Chlewicach i we Włoszczowie (piekarnie, ciastkarnie) – rozbudowa istniejących budynków,
- sklep samoobsługowy „Lewiatan” wraz z salą weselną i pokojami gościnnymi – modernizacja istniejącego budynku usługowo-handlowego w Seceminie,
- bar gastronomiczny,
- sklepy spożywczo – przemysłowe,
- pawilon handlowy „Biedronka”.

- **obiekty ochrony zdrowia:**

- prywatny gabinet stomatologiczny,
- przyzakładowa poradnia w ZPUE Włoszczowa (rozszerzenie działalności o gabinet zabiegowy),
- remont i modernizacja Oddziału Ortopedii w Szpitalu Powiatowym we Włoszczowie.

- **zakłady pracy:**

- rozbudowa zakładu „STRUNOBET - Migacz”.

- **zakłady usługowe:**

- budynek usługowo-mieszkalny (usługi administracyjno-biurowe),
- solarium, zakład fryzjerski.

VIII. PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA

W 2008 roku głównym kierunkiem działalności oświatowo – zdrowotnej było promowanie zdrowego stylu życia oraz koordynacja programów polityki zdrowotnej (zapobieganie nadwadze, astmie, chorobom pasożytniczym i zakaźnym, nałogowi palenia tytoniu, oraz profilaktyka próchnicy zębów a także HIV/AIDS).

Działania oświatowo-zdrowotne realizowano poprzez:

- popularyzowanie zasad zdrowego stylu życia wynikającą z potrzeb zdrowotnych w społecznościach lokalnych
- kontynuowanie programów profilaktycznych rozpoczętych w latach ubiegłych
- realizowanie nowych programów zdrowotnych inicjowanych przez Ministerstwo Zdrowia
- podejmowanie działań wynikających z aktualnej sytuacji epidemiologicznej powiatu
- wdrażanie zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia (WHO).

W ramach profilaktyki HIV/AIDS oraz zapobiegania uzależnieniom ogłoszony został konkurs pt. **„Gimnazjalisto! Wybierz zdrowe życie bez nałogów”** natomiast wśród młodzieży szkół ponadgimnazjalnych ogłoszony został konkurs na prezentację multimedialną pt. **„HIV i AIDS to także Twój problem”**.

Celem konkursów było zwiększenie aktywności młodzieży w dziedzinie zapobiegania uzależnieniom, upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy dotyczącej profilaktyki HIV/AIDS, wzbogacenie metod i środków oddziaływania na młodzież w zakresie profilaktyki uzależnień i zapobiegania HIV/AIDS. Do etapu powiatowego konkursów zgłosiło się 6 szkół gimnazjalnych i 3 szkoły ponadgimnazjalne. Zadaniem młodzieży było przedstawienie w formie prezentacji multimedialnej swoich propozycji walki z uzależnieniami jako elementu promocji zdrowego stylu życia oraz świadomego i odpowiedzialnego kształtowania swojego życia w celu unikania zachowań ryzykownych grożących zakażeniem HIV i w konsekwencji zachorowaniem na AIDS.

Rozstrzygnięcie konkursu dla gimnazjalistów odbyło się w dniu 20 listopada 2008 roku w ramach obchodów akcji „Rzuć Palenie Razem z Nami” natomiast dla młodzieży ponadgimnazjalnej w dniu 1 grudnia 2008 roku w ramach obchodów Światowego Dnia Walki z AIDS. Informowano lokalne media, placówki oświatowo-wychowawcze, biuro podróży „Kajawa” o trwającej „Społecznej Kampanii Multimedialnej Krajowego Centrum ds. AIDS” skierowanej do osób podróżujących (lata 2008-2009)”. W dniu 1 grudnia w biurze podróży „Kajawa” we Włoszczowie w ramach Światowego Dnia AIDS zorganizowano punkt

informacyjny, gdzie zainteresowani mogli skorzystać z proponowanych materiałów edukacyjnych.

W dniach od 12 do 25 maja 2008 roku w powiecie włoszczowskim organizowane były wspólnie z Urzędem Gminy we Włoszczowie **“Świątokrzyskie Dni Profilaktyki”** pod hasłem **"Problemy i zagrożenia współczesnej rodziny"** w trakcie których odbyły się następujące imprezy:

15 maja 2008r - Program pt. Młodzież kontra narkotyki – "Trzy żywioły – Ogień" dla młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej – Dom Kultury we Włoszczowie – spotkanie poprowadzili psycholog oraz policjant - eksperci z wydziału do walki z przestępczością narkotykową

Program "Wywiadówki Profilaktyczne" – Profilaktyka Narkomanii w Domu i w Szkole – Jak skutecznie uchronić dziecko przed narkotykami

- 19 maja 2008r - Program "Przemoc, agresja – jak pomagać innym"
- 20 maja 2008r - Program "Przemoc, agresja – jak pomagać innym" klasy I-VI
- 21 maja 2008r – Koncert profilaktyczny – Występ Bluesmobile pt. "Masz tylko jedno życie" dla młodzieży klas gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

Światowy Dzień Zdrowia odbył się pod hasłem „Chrońmy nasze zdrowie przed wpływem zmian klimatycznych”. Przekazano informację do prasy lokalnej.

W ramach realizacji przedsięwzięcia przeprowadzono konkurs wiedzy ekologicznej w przedszkolach pod hasłem **„Segregacja odpadów”** . W konkursie udział wzięło 30 dzieci. Dzieci układały i rozwiązywały zagadki przyrodnicze oraz zbierały i segregowały śmieci wokół przedszkola.

Zorganizowano imprezę plenerowej **„Podróż do źródeł piękna i zdrowia”** w celu wzmocnienia i nagłośnienia w środowisku lokalnym /gmina Secemin/ programu edukacyjnego dla gimnazjalistów pt. „Trzymaj Formę”. W imprezie udział wzięło 50 uczniów.

Działania w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia pozwoliły uzmysłwić młodym ludziom, że każdy człowiek ma wpływ na zmiany klimatyczne co w konsekwencji przekłada się na stan zdrowia

Profilaktyka antynikotynowa obejmowała działania w ramach programu **„Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce”**. Obchody Światowego Dnia bez Tytoniu 31 maja 2008 roku odbyły się pod hasłem „Młodość wolna od papierosa”. W związku z powyższym podczas Akcji Letniej w Bibliotece Publicznej we Włoszczowie zorganizowano konkurs plastyczny pt „Papieros to Twój wróg” dla 15 dzieci

uczęszczających na zajęcia. Dzieci otrzymały nagrody rzeczowe. Ponadto zorganizowano oplakatowane punkty informacyjne w 7 instytucjach powiatu włoszczowskiego a także przekazano materiały edukacyjne na temat szkodliwości palenia tytoniu do:

- o zakładów opieki zdrowotnej,
- o placówek oświatowo-wychowawczych,
- o obozów harcerskich, kolonii, półkolonii.

W ramach programu „Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce” ogłoszony został Przegląd Małych Form Teatralnych o Charakterze Satyrycznym pt. „Jestem zdrowy odrzucam dym papierosowy”. Etap powiatowy konkursu odbył się 27 października 2008 roku w Domu Kultury we Włoszczowie w którym uczestniczyło 6 szkół podstawowych z powiatu włoszczowskiego. Pierwsze miejsce w etapie powiatowym konkursu zajęła Szkoła Podstawowa w Seceminie prezentując spektakl pt. „Marsjanie”. Zwycięzcy etapu powiatowego wzięli udział w wojewódzkim przeglądzie małych form teatralnych o charakterze satyrycznym w Wojewódzkim Domu Kultury w Kielcach.

Materiały edukacyjne nt szkodliwości palenia tytoniu docierały do szerokiej społeczności powiatu włoszczowskiego w różnorodnej formie w celu zachęcenia jak największej liczby osób do zerwania z nałogiem palenia.

W celu zwiększenia świadomości dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie propagowano program edukacyjny pt. „**Trzymaj Formę!**” adresowany do uczniów szkół gimnazjalnych i podstawowych. W ramach programu szkoły organizowały zajęcia dotyczące zasad prawidłowego odżywiania i potrzeby codziennej aktywności fizycznej. Mając na uwadze rozwijające się coraz szerzej choroby cywilizacyjne powiązane z nieprawidłowym odżywianiem, brakiem aktywności fizycznej oraz stosowaniem używek zaproszono placówki oświatowo-wychowawcze z terenu powiatu włoszczowskiego do udziału w konferencji „Zdrowy styl życia – to mój wybór” która odbyła się w dniu 27 marca 2008 roku w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim w Kielcach.

W związku z trwającą Ogólnopolską Kampanią Społeczną Głównego Inspektoratu Sanitarnego „**Stop Meningokokom**” przekazywano materiały edukacyjne (plakaty, ulotki, broszury oraz film edukacyjny pt. „Stop meningokokom) do placówek oświatowo-wychowawczych, zakładów opieki zdrowotnej oraz jednostek samorządowych powiatu włoszczowskiego.

W ramach akcji letniej informowano jak zdrowo i bezpiecznie przeżyć swoje wakacje. Do placówek wypoczynku letniego dzieci i młodzieży przekazywano materiały oświatowe na temat zapobiegania szerzeniu się chorób zakaźnych (zatruc pokarmowych, sepsy meningokokowej, chorób pasożytniczych).

Program „**Radosny Uśmiech - Radosna Przyszłość**” został wdrożony do **35 szkół podstawowych. Programem objęto 600 uczniów** drugich klas szkół podstawowych / w tym również uczniowie z klas “łączonych”/. W Zespołach Placówek Oświatowych przeprowadzono spotkania z lekarzami stomatologami. Głównym celem tych spotkań było dostarczenie dzieciom informacji na temat zapobiegania chorobom jamy ustnej, prawidłowego szczotkowania zębów. Przekazano do szkół zestawy past i szczoteczek do zębów oraz plany szczotkowania zębów podczas szkolenia.

W 2008 roku realizowano program edukacyjny dla dzieci z klas I – III „**Wolność Oddechu – Zapobiegaj Astmie**”. Głównym celem programu było uświadomienie rodzicom i opiekunom dzieci znaczenia wczesnej profilaktyki astmy oraz stworzenie dzieciom zagrożonym chorobą możliwości optymalnej jakości życia. Celem szczegółowym była edukacja rodziców i opiekunów dzieci w zakresie umiejętności obserwacji objawów astmy.

ADRESATAMI PROGRAMU BYLI:

- rodzice uczniów klas I-III,
- pielęgniarki środowiska szkolnego,
- wychowawcy klas I-III,
- uczniowie klas I -III.

Przeszkolono szkolnych koordynatorów programu oraz pielęgniarki środowiska szkolnego:

- przedstawiono problem astmy oskrzelowej i prawidłowego postępowania z dzieckiem zagrożonym chorobą - wykład lekarza
- przedstawiono możliwości umiejscowienia programu w działaniach szkoły wg. poradnika dla szkolnego koordynatora programu
- zaprezentowano materiały oświatowo – zdrowotne i pomoce programowe (plakaty, filmy, ulotki, ankiety, książeczki edukacyjne dla dzieci) – opisy poszczególnych materiałów edukacyjnych i możliwości ich wykorzystania podczas realizacji programu znajdujące się w poradniku dla szkolnego koordynatora programu
- poinformowano o interaktywnym kursie internetowym dla nauczycieli i rodziców w języku polskim i dla dzieci w języku angielskim.

Podsumowanie

Sytuację epidemiologiczną w 2008r. w powiecie włoszczowskim ocenia się jako dobrą. Zapadalność większości chorób zakaźnych utrzymuje się na podobnym poziomie jak w analogicznym okresie roku ubiegłego. Analizowano zachorowania o wysokiej zapadalności oraz prowadzono działalność oświatową w celu poprawy sytuacji epidemiologicznej.

W 2008r. nie zarejestrowano zachorowań na chorobę meningokokową.

W zakładach opieki zdrowotnej procesy dezynfekcji i sterylizacji prowadzone były prawidłowo. Uchybienia stwierdzone podczas kontroli wynikają głównie z niedostosowania obiektów do wymogów Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dn.10.11.2006r.

W 2008r. pogorszeniu uległa jakość wody w wodociągu Czostków ze względu na ponadnormatywną zawartość manganu i żelaza oraz jakość wody w wodociągu Nieznanowice ze względu na ponadnormatywną zawartość azotanów.

W obiektach oświaty i wychowania obserwowano dalszą poprawę w zakresie warunków technicznych do utrzymania higieny osobistej uczniów. Wszystkie placówki są skanalizowane i jest zapewniona ciepła bieżąca woda. Sukcesywnie poprawia się wyposażenie szkół w certyfikowane meble i sprzęt sportowy. Nie odnotowano poprawy w zakresie dostępu na terenie szkoły do gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Opiekę pielęgniarską na terenie szkoły zapewniono tylko przy 29 % placówek.

W obiektach żywnościowo – żywieniowych odnotowano poprawę w zakresie opracowywania procedur opartych na zasadach systemu HACCP (System Analizy Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli). W obiektach przestrzegane były zasady Dobrej Praktyki Higienicznej, Dobrej Praktyki Produkcyjnej. Także jak w latach ubiegłych podejmowane były regularne interwencje nad działalnością handlu obwoźnego. W zakładach produkcyjnych uzyskano znaczące efekty poprawy warunków bezpieczeństwa i higieny pracy. Potwierdzeniem podjętych działań jest wzrost liczby pracodawców (głównie w dużych zakładach) świadomych roli jaką odgrywa bezpieczeństwo i higiena pracy w osiąganiu pozytywnych wyników przedsiębiorstwa. Pracodawcy wyposażają pracowników w coraz skuteczniejsze, dostosowane do rodzaju zagrożeń, środki ochrony indywidualnej, informują pracowników o ryzyku zawodowym, a także przestrzegany jest obowiązek nie dopuszczania do pracy pracowników bez aktualnego orzeczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do wykonywania pracy na określonym stanowisku).

Informacja o stanie sanitarnym powiatu włoszczowskiego w 2008r

Liczba przedsięwzięć realizowanych lub planowanych do realizacji w powiecie włoszczowskim, utrzymuje się na podobnym poziomie jak w latach ubiegłych. Nieznacznie zmniejszyła się liczba dopuszczonych do użytkowania obiektów budowlanych, ale ich standardy uległy poprawie

Informacje zawarte w niniejszej informacji wskazują, iż bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców powiatu włoszczowskiego utrzymuje się na wysokim poziomie.